

Ενημέρωση Διαχειριστών Αφερεγγυότητας για τις διαδικασίες αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους σύμφωνα με τον Νόμο 4738/2020 και την Ευρωπαϊκή Οδηγία 1023/2019

Εξυγίανση επιχειρήσεων: Διαδικασία ρύθμισης επιχειρηματικών οφειλών

20 Ιανουαρίου 2022

Διοργανωτές:

Υπουργείο Οικονομικών / Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους

Το έργο αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων και υλοποιείται από την KPMG, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REFORM)

Έννοια και σκοπός

Έννοια και Σκοπός

Αποτελεί μια συλλογική διαδικασία με σκοπό:

Αρχή της μη χειροτέρευσης: κάποιος μη συναινών πιστωτής δεν πρέπει να βρεθεί σε χειρότερη θέση από αυτήν που θα βρισκόταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη

Πεδίο Εφαρμογής

Ποιος υπάγεται στην διαδικασία της εξυγίανσης;

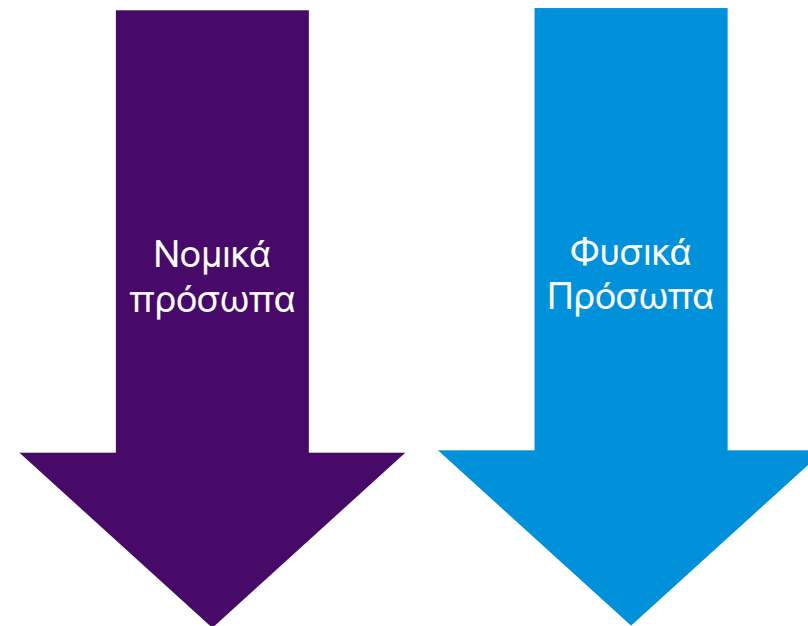

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα αντιμετωπίζοντας το πρόβλημα της υπερχρέωσης σε επίπεδο προσώπων και όχι μόνο επιχειρήσεων- εμπόρων. Το κριτήριο πλέον είναι η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ποια μπορεί να είναι αυτά τα πρόσωπα;

- (i) Ελεύθεροι επαγγελματίες,
- (ii) Προσωπικές εμπορικές εταιρείες
- (iii) Ατομικές επιχειρήσεις
- (iv) Κεφαλαιουχικές εταιρείες
- (v) Κοινοπραξίες, Συνεταιρισμοί
- (vi) Ενώσεις προσώπων με επιχειρηματική δραστηριότητα

Που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα

Υπό ποιες προϋποθέσεις;

Έχουν το κέντρο των κύριων συμφερόντων τους στην Ελλάδα. Ως κέντρο κύριων συμφερόντων νοείται ο τόπος όπου συνήθως ασκεί ο οφειλέτης τη διοίκηση των κύριων συμφερόντων του και είναι αναγνωρίσιμος από τους τρίτους. Για νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται μέχρι να αποδειχτεί το αντίθετο ότι κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.

Σημειώνεται ότι θα μπορούσε να αφορά και σε αλλοδαπές εταιρείες με πραγματική έδρα στην Ελλάδα τόσο κοινοτικές (Κανονισμός ΕΕ 2015/848) όσο και μη κοινοτικές (α.10ΑΚ).

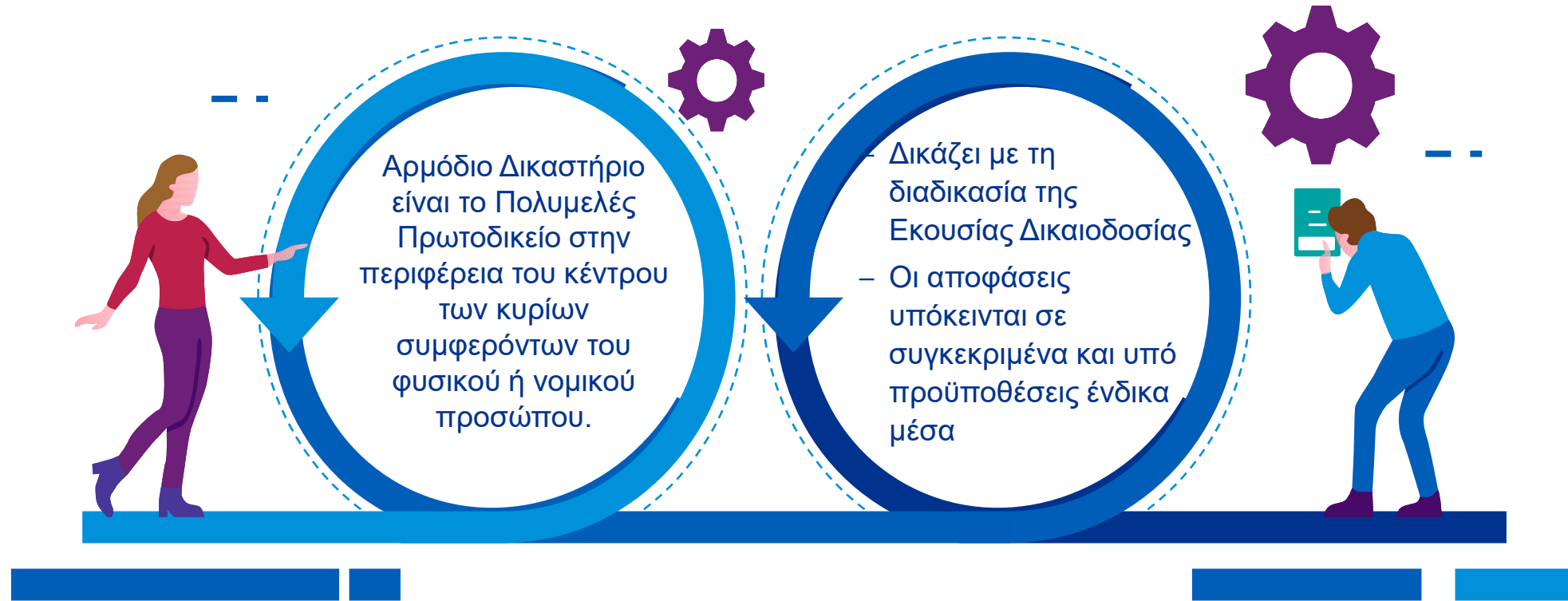

Βρίσκονται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των χρηματικών τους υποχρεώσεων κατά τρόπο γενικό ή

Υφίσταται πιθανότητα αφερεγγυότητας, η οποία θα αρθεί μέσω της εξυγίανσης.

Ποιο Δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Συναίνεση οφειλέτη και πιστωτών

Απαιτούμενη συναίνεση οφειλέτη και πιστωτών

Για να επικυρωθεί η συμφωνία εξυγίανσης πρέπει να παρασχεθεί συναίνεση του οφειλέτη και ποσοστού των πιστωτών.

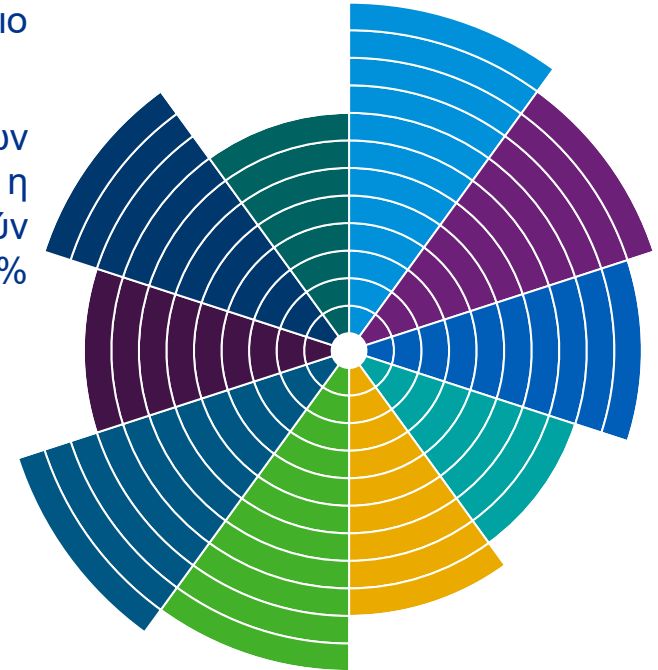
- Οι πιστωτές ομαδοποιούνται σε πιστωτές με απαιτήσεις που έχουν ειδικό προνόμιο (υποθήκη, ενέχυρο, προσημείωση) και σε πιστωτές με λοιπές απαιτήσεις.
- Απαιτείται η συναίνεση του 50 % κάθε κατηγορίας, σε κάθε περίπτωση όσων πιστωτών θίγονται από την συμφωνία εξυγίανσης. Εναλλακτικά, μπορεί να παρακαμφθεί η παραπάνω συναίνεση και να δοθεί η συναίνεση πιστωτών που εκπροσωπούν περισσότερο του 60% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και του 50% των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο.

Θεωρείται ότι δεν θίγεται η απαίτηση ενός πιστωτή όταν, κατά τη συμφωνία εξυγίανσης, δεν επηρεάζεται η νομική κατάσταση που είχε πριν από την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης.

Ένας πιστωτής μπορεί να κριθεί ότι θίγεται όχι μόνο όταν περιορίζεται το ύψος της απαίτησης αλλά και όταν αυτή θα καταβληθεί σε μεταγενέστερο χρόνο.

Πώς υπολογίζονται τα ποσοστά των απαιτήσεων των πιστωτών;

- 🔍 Καταρτίζεται κατάσταση πιστωτών η οποία επισυνάπτεται στην συμφωνία εξυγίανσης. Περιλαμβάνονται όλοι οι πιστωτές, ανεξαρτήτως γενικών ή ειδικών προνομίων, έστω και αν δεν είναι ληξιπρόθεσμες οι απαιτήσεις τους.
- 🔍 Πιστωτές από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις περιλαμβάνονται μόνο στο μέτρο που αυτοί έχουν εκπληρώσει τη δική τους παροχή ή που έχουν αξίωση αποζημίωσης μετά από υπαναχώρηση από τη σύμβαση.
- 🔍 Πιστωτές θεωρούνται επίσης και όσοι έχουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις.
- 🔍 Υπό προϋποθέσεις, τεκμαίρεται η συναίνεση του Δημοσίου και των δημόσιων φορέων.

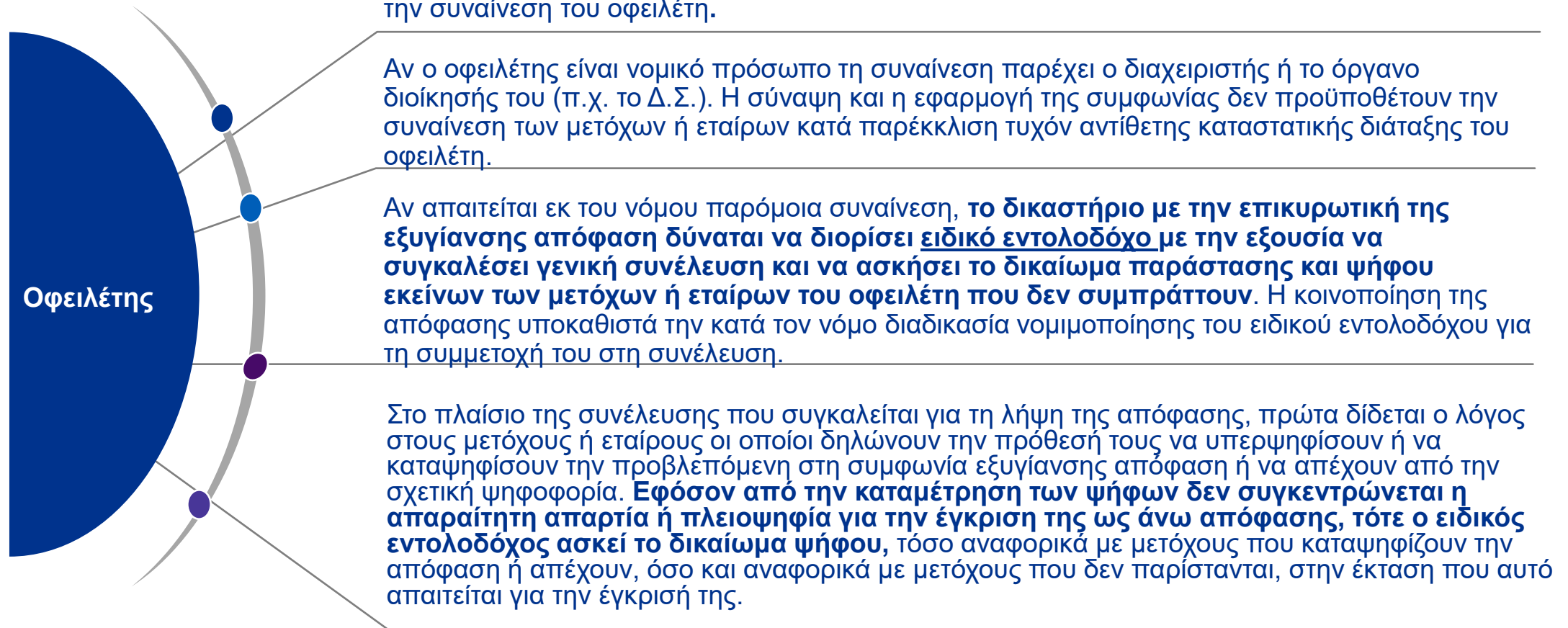

Η κατάσταση των πιστωτών δεν μπορεί να είναι προγενέστερη των 3 ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο.

Εξαιρούνται οι απαιτήσεις υπό αίρεση και οι μη θιγόμενες.

Οι απαιτήσεις των πιστωτών πρέπει να προκύπτουν από τα βιβλία του οφειλέτη ή να έχουν αναγνωριστεί ή πιθανολογηθεί με απόφαση Δικαστηρίου.

Πώς χορηγείται η συναίνεση του οφειλέτη;

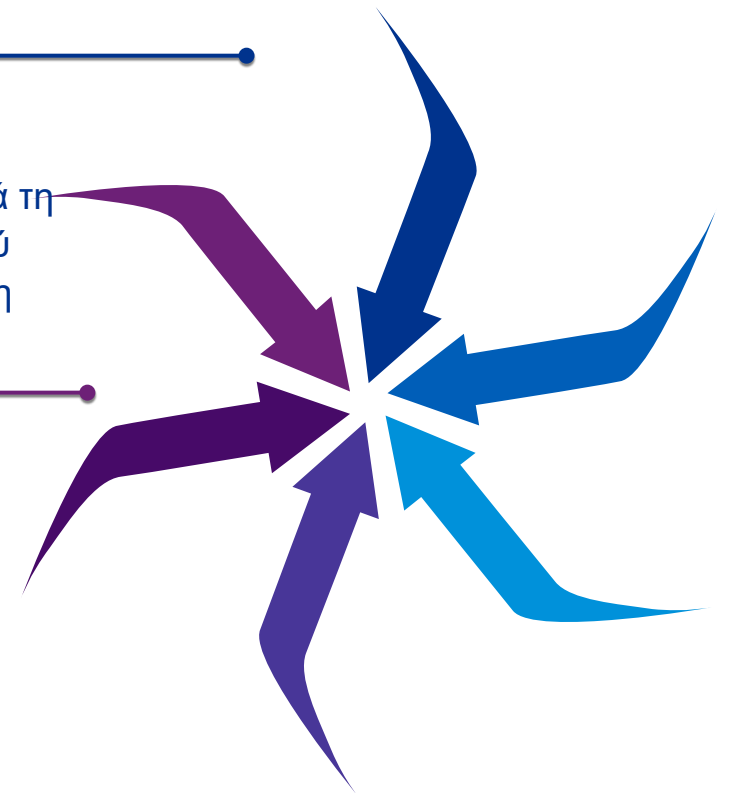
Περιεχόμενο και Κατάθεση Συμφωνίας Εξυγίανσης

Ποιο το περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης;

Η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να έχει ως αντικείμενο οποιαδήποτε ρύθμιση του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη (μεταβολή όρων των υποχρεώσεων του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων και τρεχουσών ή συναφθεισών ρυθμίσεων με φορείς του Δημοσίου ή Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, ρύθμιση χρεών, μείωση απαιτήσεων, εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, μεταβίβαση επιχείρησης, αναστολή ατομικών διώξεων για 3 μήνες).

Επιπλέον, στην συμφωνία μπορεί να προβλέπεται η λήψη από τον οφειλέτη ή από το νέο φορέα (σε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης) ενδιάμεσης ή νέας χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης ή, αντιστοίχως, για την εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου μετά την εξυγίανση (προνομιακή ικανοποίηση των πιστωτών αυτών σε περίπτωση πτώχευσης).

Οι υποχρεώσεις που μπορεί να μεταρρυθμίζει η συμφωνία εξυγίανσης περιλαμβάνουν και τις υπό αίρεση ή τις άγνωστες υποχρεώσεις του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων και των υποχρεώσεων από μελλοντική κατάπτωση εγγυήσεων, οι οποίες έχουν παρασχεθεί ως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης.

Ποιο το περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης;

Με τη συμφωνία εξυγίανσης δεν θίγονται κεκτημένα δικαιώματα σε επαγγελματικές συντάξεις και βασικά εργασιακά δικαιώματα (όπως της συλλογικής διαπραγμάτευσης και εργασιακής κινητικότητας, ενημέρωσης και διαβούλευσης κλπ).

Η συμφωνία εξυγίανσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από επιχειρηματικό σχέδιο με χρονική διάρκεια ίση με αυτή της συμφωνίας.

Το σχέδιο εγκρίνεται από τους συμβαλλόμενους, με την εξαίρεση των φορέων των οποίων η συναίνεση τεκμαίρεται.

Κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

Καταθέτει ο οφειλέτης ή συμβαλλόμενος πιστωτής στο αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο

Συνοδεύεται υποχρεωτικά από:

- την υπογεγραμμένη συμφωνία εξυγίανσης,
- τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, για την τελευταία χρήση, για την οποία είναι διαθέσιμες (αν προβλέπεται πρέπει να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από γενική συνέλευση),
- την κατάσταση πιστωτών,
- Έκθεση εμπειρογνώμονα,
- Βεβαίωση χρεών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, (που έχει εκδοθεί εντός μηνός).

Η αίτηση επικύρωσης **περιλαμβάνει** το ελάχιστο εκ του νόμου περιεχόμενο (στοιχεία ενεργητικού – παθητικού τελευταίου τριμήνου, περιγραφή των θιγόμενων μερών, όροι σχεδίου εξυγίανσης, τεκμηρίωση προϋποθέσεων επικύρωσης, κλπ.).

Σε περίπτωση που η αίτηση υποβάλλεται μόνο από τους πιστωτές χωρίς την σύμπραξη του οφειλέτη τότε συνυποβάλλεται έκθεση εμπειρογνώμονα και όσα έγγραφα έχουν οι πιστωτές, αλλιώς τάσσεται στον οφειλέτη προθεσμία 1 μήνα για να τα προσκομίσει.

Κατάλογος ελέγχου για τις αιτήσεις επικύρωσης συμφωνιών εξυγίανσης, προσαρμοσμένος στις ανάγκες των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων υπάρχει διαθέσιμος στην ιστοσελίδα <https://www.ministryofjustice.gr/?p=6736>.

Εμπειρογνώμονας: Ορισμός και ρόλος

Πως διορίζεται ο Εμπειρογνώμονας και ο ρόλος του;

Εμπειρογνώμονας διορίζεται ο εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπειρογνομόνων που τηρείται στην Ε.Γ.Δ.ΙΧ.

Στο Μητρώο Εμπειρογνομόνων δύνανται να εγγραφούν ως μέλη φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία προσφέρουν κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών.

Ο Εμπειρογνώμονας δικαιούται να αποδεχθεί εντός προθεσμίας 4 εργασίμων ημερών.

Αποποιείται το διορισμό του αν υπάρχουν περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του.

Ορίζεται ή επιλέγεται από τον οφειλέτη και τους συμβαλλόμενους πιστωτές (ή μόνο τους πιστωτές).

Η επιλογή του εκκινεί τη διαδικασία της εξυγίανσης μέσω της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Εξυγίανσης (<https://keyd.gsis.gr/dsae2/iif/faces/pages/static/expertRegistry.xhtml>).

Ο Εμπειρογνώμονας θα προβεί στη σύνταξη της χρηματοοικονομικής έκθεσης που θα συνοδεύει απαραίτητα την αίτηση της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

Η έκθεση του Εμπειρογνώμονα περιλαμβάνει πλήρη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του οφειλέτη, τις οφειλές του ανά κατηγορία πιστωτή, καθώς και τη γνώμη του ιδίως όσον αφορά τις προοπτικές βιωσιμότητας του οφειλέτη.

Το περιεχόμενο της έκθεσης του Εμπειρογνώμονα είναι τυποποιημένο (περιγράφεται αναλυτικά σε εκδοθείσα Υ.Α.).

Συνέπειες κατάθεσης αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

Ποια είναι η διαδικασία μετά την κατάθεση της αίτησης;

Συζήτηση της αίτησης

- 1 Προθεσμίες**
Η συζήτηση προσδιορίζεται εντός 2 μηνών. Δημοσιοποιείται στο Μητρώο Φερεγγυότητας εντός 5 εργάσιμων ημερών. Επιδίδεται στον οφειλέτη τουλάχιστον 20 ημέρες πριν από την συζήτηση
- 2 Κλητεύσεις με επιμέλεια του αιτούντος**
Κλήτευση των θιγόμενων πιστωτών ακόμη και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εντός 20 ημερών και όχι αργότερα από 2 ημέρες από τη συζήτηση. Παράλειψη ειδοποίησης, δεν συνιστά λόγο απόρριψης της αίτησης.
- 3 Κλητεύσεις με εντολή του Δικαστή**
Ο αρμόδιος Δικαστής δύναται να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών. Εφόσον υπάρχουν χρέη προς το Δημόσιο ή φορείς κοινωνικής ασφάλισης, διατάσσεται υποχρεωτικά η κλήτευσή τους, ορίζοντας και την ανάλογη προθεσμία κλήτευσης.

Συνέπειες κατάθεσης αίτησης επικύρωσης συμφωνίας

- 1 Συμβάσεις**
Δεν συνιστά λόγο καταγγελίας, λύσης ή τροποποίησης εκκρεμών συμβάσεων δυνάμει συμβατικών ρητρών. Μπορεί να απαγορευθεί η καταγγελία συμβάσεων ουσιαδών για τη λειτουργία της επιχείρησης μέχρι την επικύρωση ή την απόρριψη της συμφωνίας εξυγίανσης
- 2 Μέτρα αναστολής**
Μπορεί να επιτραπεί η δανειοδότηση του οφειλέτη άνευ ασφαλιστικής ή φορολογικής ενημερότητας, Αναστέλλονται αυτοδικαίως για 4 μήνες: τα μέτρα ατομικής και συλλογικής εκτέλεσης και οι αποκλειστικές προθεσμίες αξιώσεων και παραγραφής. Απαγορεύεται η διάθεση ακινήτων και εξοπλισμού.
- 3 Διάρκεια**
Η συνολική διάρκεια της αναστολής, συμπεριλαμβανομένης της αυτοδίκαιης αναστολής και των παρατάσεων και ανανεώσεων της αναστολής, δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες.

Διορισμός Ειδικού Εντολοδόχου ως Προληπτικό Μέτρο

Πότε διορίζεται ο ειδικός εντολοδόχος ως προληπτικό μέτρο;

Μετά την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

Πριν την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

- i. Ένα από τα προληπτικά μέτρα που μπορεί να διαταχθούν είναι και ο ορισμός ειδικού εντολοδόχου.
- ii. Κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, το δικαστήριο ή ο Πρόεδρος του (με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων) δύναται, να διορίζει ειδικό εντολοδόχο με αρμοδιότητα να ασκεί ορισμένες ή και όλες τις αρμοδιότητες της διοίκησης του οφειλέτη.
- iii. Οι αρμοδιότητες διοίκησης μπορεί να ανατεθούν από το δικαστήριο στον ειδικό εντολοδόχο χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη στην περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής αίτησης πτώχευσης, σε περίπτωση καταδολιευτικών μεταβιβάσεων από τον οφειλέτη ή σε περίπτωση καταχρηστικής άρνησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση για συμφωνία εξυγίανσης του οφειλέτη.

*Το δικαστήριο ή κατά περίπτωση ο Πρόεδρος του δύναται οποτεδήποτε, ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως, να ανακαλεί ή να μεταρρυθμίζει κατά περίπτωση τον εν λόγω διορισμό και να διατάζει την παράταση της διάρκειάς του (μέχρι 12 μήνες).

Πότε διορίζεται ο ειδικός εντολοδόχος ως προληπτικό μέτρο;

Μετά την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

Πριν την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

- i. Σκοπός του διορισμού, όπως και όλων των προληπτικών μέτρων πριν την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης είναι η ευδοκίμηση των διαπραγματεύσεων
- ii. Το μέτρο αυτό διατάσσεται άπαξ και για διάρκεια έως 4 μηνών (με προσωρινή διαταγή ή απόφαση δικαστηρίου)*
- iii. Μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή (δημοσιεύεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας), εφόσον προσκομίζεται από τον αιτούντα έγγραφη δήλωση πιστωτών που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον 20% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη ότι συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις για την επίτευξη συμφωνίας και συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της επείγουσας περίπτωσης ή του επικειμένου κινδύνου.

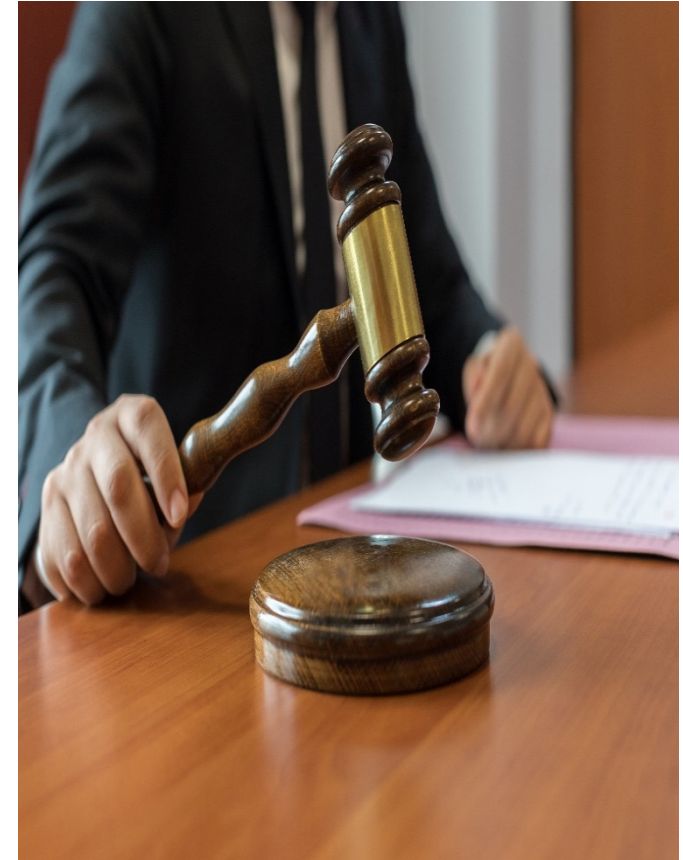
*Παράταση της διάρκειας ή νέος διορισμός (μέχρι 6 μήνες από την αίτηση) χορηγείται, ιδίως αν έχει καταγραφεί πρόοδος στις διαπραγματεύσεις, αν η συνέχιση της αναστολής δεν θίγει αδικαιολόγητα τα δικαιώματα οποιουδήποτε θιγόμενου μέρους και δεν έχει συζητηθεί αίτηση πτώχευσης σε βάρος του οφειλέτη

Επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης

Πώς επικυρώνεται η συμφωνία εξυγίανσης;

- ➔ Εκδίδεται απόφαση επί της αίτησης για επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης.
- ➔ Το Δικαστήριο ελέγχει μεταξύ άλλων αν η συμφωνία έχει λάβει τις απαραίτητες συναινέσεις έγκρισης, αν διαμορφώνεται με αυτήν προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας του οφειλέτη, αν ο πιστωτής δε θα βρισκονται μετά την συμφωνία εξυγίανσης σε χειρότερη θέση από αυτή που θα βρίσκονταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη.
- ➔ Η απόφαση δημοσιεύεται αμελλητί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας, τα στοιχεία του οποίου είναι δημόσια διαθέσιμα.

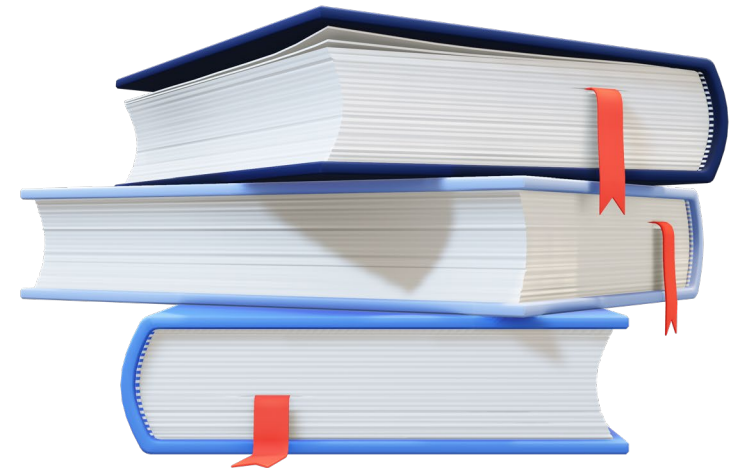

Ορισμός ειδικού εντολοδόχου με
απόφαση επικύρωσης
συμφωνίας εξυγίανσης

Ορισμός ειδικού εντολοδόχου με την απόφαση επικύρωσης

- ☞ Με την απόφαση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης ή και με μεταγενέστερη απόφαση, το δικαστήριο, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή του, δύναται να ορίσει ειδικό εντολοδόχο.
- ☞ Η απόφαση ορίζει τις ειδικές πράξεις στις οποίες δύναται να προβαίνει ο ειδικός εντολοδόχος και τη διάρκεια της εντολής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη διάρκεια της συμφωνίας εξυγίανσης. Ιδίως:
  - ✓ για τη διαφύλαξη της περιουσίας του οφειλέτη,
  - ✓ τη διενέργεια ειδικών διαχειριστικών πράξεων,
  - ✓ τη διενέργεια των πράξεων που αφορούν την παράκαμψη της συναίνεσης των εταίρων/μετόχων
  - ✓ την υπογραφή εκτελεστικών συμβάσεων της συμφωνίας εξυγίανσης και
  - ✓ την επίβλεψη της εφαρμογής των επιμέρους όρων της.

Οφέλη επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

Ποια τα οφέλη της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης

Για τους πιστωτές

- i. Δεσμεύεται το σύνολο των πιστωτών
- ii. Αποτελεί τίτλο εκτελεστό
- iii. Ρυθμίζει οφειλές που γεννώνται μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης
- iv. Τα αποτελέσματα επεκτείνονται σε εγγυητή και συνοφειλέτη εφόσον συμφωνεί ρητά ο πιστωτής (το ίδιο και για τις εγγυημένες από το Δημόσιο απαιτήσεις).
- v. Σε περίπτωση ικανοποίησης πιστωτή από εγγυητή ή συνοφειλέτη εις ολόκληρον, ο οφειλέτης ευθύνεται έναντι αυτών, με τον ίδιο τρόπο που ευθύνεται κατά τη συμφωνία έναντι του πιστωτή που ικανοποιήθηκε από αυτούς.

Για τους οφειλέτες

- i. Αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση ή το κώλυμα έκδοσης επιταγών
- ii. Αναστέλλεται η ποινική δίωξη των πλημμελημάτων της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής, της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία.
- iii. Οι ρυθμιζόμενες με τη συμφωνία εξυγίανσης οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης καθίστανται ενήμερες και οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να χορηγούν τις αντίστοιχες βεβαιώσεις ενημερότητας.
- iv. Αίρονται τυχόν κατασχέσεις, καθώς και κατασχέσεις εις χείρας τρίτων (εφόσον προβλέπεται στην συμφωνία).

Q & A's

Ερωτήσεις

